

че според приетото днес за абсолютна истина от всички, били те правоверни или либерали, вещиците, ако са съществували, трябва да са били агенти на Бог, заети с предотвратяването на чумите, а не с тяхното причиняване, като пораждали бури, които прочиствали въздуха. Дори индианците Алгонкин са знаели за това повече от Църквата, защото имат една странна стара легенда, която разказва, че когато един магьосник попречил на бога на Бурите, *Wuch-ow-sen* – гигантски орел, да върши обичайната си работа, морската вода и въздухът застояли и много хора умрели³⁶³. Вещицата е просто една от формите на Азраил, Божия ангел на смъртта.

Всичко това може да ни доведе до въпроса: Ако убеждението, че вещиците са извънредно зли слуги на дявола, се възприеме като неизменна църковна догма и вечна истина за вечната вяра (за доказване на което в отпечатаната с готически шрифт „*Liber de Sortilegiis*“ на Паоло Гриланди, която лежи в момента пред мен (Лион, 1547 г.), както и в трудовете на Шпренгер, Бодин и Делрио³⁶⁴, и в булата на папа Инокентий за вещиците са цитирани безброй находчиви аргументи и внушителен брой църковни авторитети) и ако това убеждение днес е подкопано дори сред свещениците, то какво доказва, че всички останали догми, които са го съпровождали, са абсолютна и вечна истина? Това е противопоставянето на докато и възможността за разреждане на напрежението. Защото, когато хората вярват или се преструват, че вярват толкова силно в неща като измъчването на подобните на дявола и умъртвяването на стотици и хиляди себеподобни, предимно беззащитни и нещастни старици, да не споменаваме множеството деца, за обществото става

³⁶³ Вж. „*Algonkin Legends of New England*“ („Алгонкински легенди от Ню Ингленд“) от Чарлс Г. Лиланд.

³⁶⁴ Якоб (или Яков) Шпренгер (1435/38–1495) – швейцарски духовник, демонолог. Жан Бодин (лат. *Johannes Bodinus*) (1529/30–1596) – френски юрист и философ. Мартин Антоан Делрио (лат. *Martinus Delrio*) (1551–1608) – теолог йезuit с испански произход. Занимавал се с въпросите на магическото и окултното – б. пр.